

به نام خداوند بخشنده مهربان

دانشگاه علوم پزشکی ارومیه

دانشکده

طرح دوره (Course plan)

دوره یا ترم تحصیلی:		تاریخ به روز رسانی توسط مدرس: ۱۴۰۳/۹/۵
نام و کد درس: روش شناسی و نقد پژوهش های ترکیبی و ابزارسازی در پرستاری		تاریخ تایید مسیول دفتر توسعه:
پیش نیاز:	گروه هدف: دانشجویان دکتری پرستاری	تعداد فراگیران: ۴ نفر
تعداد واحد: ۱/۵	تعداد کل جلسات: ۱۲	مکان برگزاری کلاس: دانشکده پرستاری
زمان برگزاری کلاس:	مدرس و مسئول درس: دکتر همتی و دکتر فیضی	ایمیل مدرس: hemmatma@yahoo.com

توصیف درس (Lesson Description)

دانشجویان در این درس با مفاهیم سنجش و اندازه گیری، روش های آزمون سازی و ویژگی های یک آزمون خوب، انواع ارزشیابی و تکنیک های آن و همچنین، کاربرد آن در پرستاری، دلیل استفاده از پژوهش های تلفیقی، فرآیند طراحی ابزارهای پژوهش، انجام و نقد روایی و پایایی ابزارهای پژوهشی آشنا می شوند.

اهداف درس

هدف کلی (Goal)

آشنایی دانشجویان با اصول و مبانی پژوهش های ترکیبی، آزمون سازی و ارزشیابی و کاربرد آنها در پرستاری

اهداف اختصاصی (Objectives)

انتظار می رود دانشجویان در پایان این دوره بتوانند:

- ۱- اندازه گیری، آزمون، سنجش و ارزشیابی را تعریف کند
- ۲- رابطه میان اندازه گیری، آزمون، سنجش و اندازه گیری را توضیح دهد.
- ۳- رابطه بین پژوهش آموزشی و ارزشیابی آموزشی را توضیح دهد.
- ۴- انواع روش های اندازه گیری و سنجش را با توجه به ویژگی های مورد سنجش دسته بندی کند
- ۵- انواع آزمون های پیشرفت تحصیلی را توضیح دهد.
- ۶- دسته بندی روش های سنجش را با توجه به چگونگی تهیه آنها توضیح دهد
- ۷- ارزشیابی پیشرفت تحصیلی را تعریف کند
- ۸- طبقه بندی سه گانه هدف های آموزشی را به اختصار توضیح دهد

۹- جدول مشخصات آزمون (Blueprint) را تعریف کند و اجزای آن را توضیح دهد.

۱۰- شرایط مطلوب اجرای آزمون را توضیح دهد.

۱۱- ضریب دشواری و ضریب تمیز سوال ها را محاسبه کند.

۱۲- دلیل استفاده از پژوهش های تلفیقی را توضیح دهند.

۱۳- انواع پژوهش های تلفیقی را با یکدیگر مقایسه کنند.

۱۴- موارد کاربرد طرح های تلفیقی هم زمان را شرح دهند.

۱۵- انواع طرح های متوالی را با یکدیگر مقایسه کنند.

۱۶- مراحل انجام طرح های اکتشافی به منظور طراحی ابزار را بیان کنند.

۱۷- درباره رویکردهای مختلف طراحی ابزار بحث کنند.

۱۸- فرآیند طراحی ابزارهای پژوهش را توضیح دهند.

۱۹- انواع روش های بررسی روایی ابزار را با یکدیگر مقایسه کنند.

۲۰- مفهوم پایایی و انواع آن را توضیح دهند.

۲۱- روایی و پایایی ابزارهای مختلف را نقد کنند.

۲۲- مفاهیم حساسیت و ویژگی در ابزارهای بیوفیزیولوژیک را شرح دهند.

امکانات و مواد آموزشی (Educational Resources)

تابلوی سفید، پروژکتور اسلاید

روش ها و فنون آموزشی (Educational Methods / Techniques)

این درس به صورت سخنرانی، بحث گروهی و کنفرانس توسط دانشجویان ارائه می گردد.

استراتژی آموزشی (Educational Strategy)

دانشجو محور و سیستماتیک

مقررات کلاسی، تکالیف و تجارب یادگیری (Rules / Assignments / Learning experiences)

۱. دارای زیربنای فکری مناسب جهت فراگیری مطالب درس باشند.

۲. با مطالعه مقالات علمی ضمن آشنایی با نتایج، آنها را نقد و ارائه نماید.

۳. به طور منظم و مداوم در کلاس حضور یافته و در بحث های علمی کلاس شرکت فعال داشته باشد.

۴. فعالیت های یادگیری تعیین شده را در زمان های مقرر ارائه نمایند.

ارزیابی دانشجو (Student Assessment)

آزمون این دوره، شامل ترکیبی از پیش آزمون، آزمون شفاهی کلاسی، آزمونهای *Formative* و *Summative* خواهد بود:

نمره	آیتم
۲۰ درصد	مشارکت و حضور فعال در کلاس
۴۰ درصد	تکالیف مرتبط
۶۰ درصد	امتحان آخر ترم
	مجموع نمره

رفرنس و منابع آموزشی (References)

1. MEASUREMENT and the MEASUREMENT of CHANGE: A PRIMER FOR THE HEALTH PROFESSIONS. Denise F. Polit, Frances M. Yang. 2016
2. Designing and Conducting Mixed Methods: Creswell, John W., Plano Clark, Vicki L. 2011

جدول زمان بندی درس (*Schedule*): دوشنبه هر هفته از ساعت ۸:۳۰ لغایت ۱۰:۳۰

موضوع / محتوای درسی	تاریخ برگزاری کلاس	جلسه / هفته
انواع سنجش از نظر ماهیت موضوع مورد اندازه گیری		۱
ویژگی های یک ابزار خوب (قسمت اول)		۲
ویژگی های یک ابزار خوب (قسمت دوم)		۳

طراحی، تجزیه و تحلیل و تفسیر آزمون	۴
انواع ابزار آموزشی	۵
چگونگی ساخت ابزار آموزشی	۶
فلسفه پژوهش ترکیبی	۷
انواع طرح های ترکیبی (۱)	۸
انواع طرح های ترکیبی (۲)	۹
ابزار سازی (۱)	۱۰
ابزار سازی: کیو متدلوژی (۲)	۱۱
روایی و پایایی ابزارهای مختلف	۱۲
حساسیت و ویژگی	۱۳

به نام خداوند بخشنده مهربان

دانشگاه علوم پزشکی ارومیه
دانشکده
طرح دوره (Course plan)

دوره یا ترم تحصیلی:		تاریخ به روز رسانی توسط مدرس: ۱۴۰۳/۹/۵
نام و کد درس: نظریه ها - الگوهای پرستاری و کاربرد آنها در پرستاری		تاریخ تایید مسیول دفتر توسعه:
پیش نیاز:	گروه هدف: دانشجویان کارشناسی ارشد داخلی و جراحی	تعداد فراگیران: ۳ نفر
تعداد واحد: ۱/۵	تعداد کل جلسات: ۱۲	مکان برگزاری کلاس: دانشکده پرستاری
زمان برگزاری کلاس:	مدرس و مسئول درس: دکتر همتی	ایمیل مدرس: hemmatma@yahoo.com

توصیف درس (Lesson Description)

نظریه ها مبانی فکری هر رشته علمی به شمار می روند که بر پایه مفاهیم شناخته شده آن رشته طراحی و معرفی می گردند. نظریه ها چهارچوب عملکردی در حرفه پرستاری هستند که با ارائه مسیر علمی و مستند پرستاران را در ارائه خدمات پرستاری حرفه ای آماده نموده و نوعی هویت حرفه ای مستقل در ایشان ایجاد و توسعه می دهند. یادگیری نظریه های پرستاری از ضروریات ورود به تحصیلات تکمیلی است و شاخصی برای صلاحیت حرفه ای به شمار می آید..

اهداف درس

هدف کلی (Goal)

آشنایی فراگیران با انواع الگوها و نظریه های پرستاری، خاستگاه و نحوه بکارگیری آنها در عملکرد پرستاری به گونه ای که منجر به رشد تفکر انتقادی فراگیران و انجام مراقبت نظریه محور گردد. دستاورد اصلی این درس معرفی چارچوب های نظریه منسجم و هدفمند به فراگیران جهت بکارگیری در ارائه مراقبت های پرستاری به مددجویان در محیط های مختلف مراقبتی و بازتوانی می باشد

اهداف اختصاصی (Objectives)

انتظار می رود دانشجویان در پایان این دوره بتوانند:

۱. مفهوم نظریه و الگوی پرستاری را بیان کند.
۲. مشخصات اصلی یک نظریه را نام ببرد.
۳. ارتباط الگو و نظریه را شرح دهد.

۴. تاریخچه نظریه و مدل ها در پرستاری مبتنی بر نظریه های پرستاری را بیان نماید.
۵. کاربرد فرآیند پرستاری را در ارائه خدمات پرستاری تحلیل نماید.
۶. مفاهیم مهم نظریه فلورانس نایتینگل و نقش پرستار بر اساس این نظریه را تبیین کند.
۷. مدل سازگاری روی، مفاهیم عمده، پیش فرضها و ساختار فرایند پرستاری را توضیح دهد.
۸. مدل پرستاری خودمراقبتی اورم و کاربرد آن را شرح دهد.
۹. مدل سیستم های رفتاری جانسون، عناصر و مفاهیم عمده و استفاده از آن در مراقبت از بیمار را شرح دهد.
۱۰. تئوری واتسون را توضیح داده و ده فاکتور مراقبتی واتسون را لیست نماید و پیش فرضهای عناصر پنداشتی اصلی آن را بیان نماید.
۱۱. تئوری دستیابی به هدف ایموژن کینگ، پیش فرضها و مفاهیم عمده و کاربرد آن را در پرستاری توضیح دهد.
۱۲. مفهوم انسان واحد راجرز، پیش فرضها و مفاهیم عمده و کاربرد آن را در پرستاری توضیح دهد.
۱۳. نظریه تکاملی پپالو، مفاهیم، مراحل و کاربرد این نظریه توضیح دهد.
۱۴. مشکلات پرستاری ۱۲ گانه عبدا... را لیست نموده و تعاریف و مفاهیم مهم این نظریه را شرح دهد.
۱۵. اصول، شرایط و نحوه به کار گیری نظریه و مدل های پرستاری را توضیح دهد.

امکانات و مواد آموزشی (Educational Resources)

تابلوی سفید، پروژکتور اسلاید

روش ها و فنون آموزشی (Educational Methods / Techniques)

این درس به صورت سخنرانی، بحث گروهی و کنفرانس توسط دانشجویان ارائه می گردد.

استراتژی آموزشی (Educational Strategy)

دانشجو محور و سیستماتیک

مقررات کلاسی، تکالیف و تجارب یادگیری (Rules / Assignments / Learning experiences)

دارای زیربنای فکری مناسب جهت فراگیری مطالب درس باشند.
 هر دانشجو پس از انتخاب و مطالعه مقالات، حداقل ۵ خلاصه کارت بصورت مکتوب ارائه خواهد کرد.
 به طور منظم و مداوم در کلاس حضور یافته و در بحث های علمی کلاس شرکت فعال داشته باشد.
 فعالیت های یادگیری تعیین شده را در زمان های مقرر ارائه نمایند.

ارزیابی دانشجو (Student Assessment)

آزمون این دوره، شامل ترکیبی از پیش آزمون، آزمون شفاهی کلاسی، آزمونهای *Formative* و *Summative* خواهد بود.

نمره	آیتم
۲۰ درصد	مشارکت و حضور فعال در کلاس
۴۰ درصد	تکالیف مرتبط
۶۰ درصد	امتحان آخر ترم
	مجموع نمره

رفرنس و منابع آموزشی (References)

- 1) Alligood ,M.Nursing Theory(utilization & application),(last ed). Baltimore :Mosby.-Tomy,A &Alligood ,M.Nursing Theory(utilization & application). (last ed). Baltimore
- 2) Meleis, A.Theoretical Nursing: Developoment And Progress . Lippincott :WilliamsAnd Wilkins. (last ed).
- 3) Fawcett J. Analysis & Evaluation of Contemporary Nursing Knowledge: Nursing Models and Theories. (last ed)

منابع جهت مطالعه بیشتر :

- عباس زاده، ع؛ روشن زاده، م و محمدی، س. نظریه ها و کاربرد آن در پرستاری. تهران: نشر جامعه نگر، ۲۰۳۰.
- رفیعی فروغ، اصول نظریه پردازی در پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی ایران، چاپ دوم،
- معماریان ر. کاربرد مفاهیم و نظریه های پرستاری چاپ دوم، تهران: دانشگاه تربیت مدرس مرکز نشر آثار علمی، ۲۰۳۱.
- صلصالی، مهوش، طالقانی، فریبا، بریم نژاد، لیلی. فلسفه، دانش و نظریه های پرستاری، تهران: انتشارات بشری، ۱۳۹۰
- راجرز، بث، ترجمه یزدان نیک، احمدرضا، سید یا حسین، سمر، توسعه دانش پرستاری تاثیر مکاتب فلسفی ، معاونت تحقیقات علوم پزشکی اصفهان، چاپ اول، ۲۰۳۲.
- آذربریزین م. نظریه پردازی در پرستاری و نگاهی به کار های نظریه پردازان پرستاری. چاپ دوم . نجف آباد: انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد. ۲۰۱۱.
- شهبسواری اصفهانی س، پیروی ح. نظریه های پرستاری و کاربرد آنها. چاپ دوم. ۲۰۱۳.

□ اسد زندی م. تحلیل مفاهیم و نظریه های پرستاری به همراه ارائه مدل قلب سلیم. نشر حیدری، چاپ اول، ۲۰۳۰.

□ کلیه کتب و مجالت مرتبط با الگوها و نظریه های پرستاری مطابق با دانش روز منتشره از دانشگاه ها و مراکز علمی معتبر.

جلسه / هفته	تاریخ برگزاری کلاس	موضوع / محتوای درسی
۱		معرفی درس، اهداف و انتظارات از دانشجویان
۲		مفاهیم اساسی در نظریه پردازی
۳		مفاهیم اساسی در نظریه پردازی
۴		نظریه اورم
۵		نظریه جانسون
۶		نظریه روی
۷		نظریه پیلا
۸		نظریه عبدالله
۹		نظریه جین واتسون
۱۰		نظریه راجرز
۱۱		نظریه کینگ
۱۲		جمع بندی نظریه ها